

KEMENYES VIDÉK

KÖZERDEKŰ FOGGETLEN ÚJSÁG.

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

Kezeltetk minden vasárnap

Felelős szerkesztő:

Huss Gyula

Helyettes szerkesztő:

Bakonyi Imre

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Celldömök, D ö m ö l k i utca, Gombá ház — Ide írtak-
zendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindenféle
küldemények.

Előfizetési táblázat:
Egy évre 8 kor. | Negyedévre 2 kor. —
Fél évre 4 kor. | Egyenlő részben 4 kor. —
Szerkesztővel ártakezbes: kedd.

A nőkérdésről.

A korszerű kérdések sokféle szempontjai egészen összegabalyítják a felszínre lévő társadalmi problémákat ha az egyik, holnap a másik próbálja ki rajtuk szellemességét. Hogyha egy-egy érdemleges és megzavart érdemlő gondolatot hallunk, ha egyik másik író akár tudományos, akár művészi eszközzel hozza szó a dolgokhoz szinte feléledünk. Mert tény, hogy a nagy, mindenkit külön-külön és együttvéve érdeklő dologhoz hivatottságot érez bárki is hozzászólni, amde viszont ezzel szemben fennáll az a tény, miszerint nagy horderejű és széles emberretegeket mozgásba hozó kérdéseket taglalni joga igazán csak a kiválóknak, hogy úgy mondjuk a kiválasztottaknak van.

Ilyen fontos kérdés a nőnemnek a társadalomban és az állami, jobban mondva, jogi életben való érvényesülése vagy mint az mostanában divatos: — emancipálása.

A házasság női kereseti ágak, a női szabadság mint egy kalap alá fogottak és kimondatott a szentencia, a mely szerint, ha a nők tulajdon olyan foglalkozási körben élnek mint a férfiak, ak kor teljes joguk van arra, hogy kivégyék maguknak a férfi nemet megillető min denszabadságot. Ha nincsen meg az a foglalkozásuk, mely őket egy sorba állít hatná a férfiakkal, akkor itt van a há- régi felfogástól eltérő

rően feloldja a nő leánykori zárkózottsága alól es odakinálja a titkon óhajtott vogelfrei életet. Régebben volt és az angoloknál ma is az a felfogás van érvényben, hogy éppen a párta alá jutás képezi zárókövet a leánykori élet könny nyvérülésének. A házasság egyuttal megkomolyodást jelent a hidegvérű és felette praktikus gondolkozó angliusoknál. Szinte felemelő érzést kelt az a tudat, hogy a házassági frigy olyan in tezménynek tartatik, a mely alapját képezi egy nemzeti létnek és egy nemzeti jövőnek. Innen ebből a komoly felfogásból kell agyaráznunk azt, hogy miért tudott sok apró nemzet évezredekken át jóformán ezen erkölcsé folytán egyedül sok mas alacsonyabb erkölcsű, bár számban tulsulyban lévő nép között megállani és pedig derekasan.

Nagyon sokan, különösen nők kar doskodnak a mellett, hogy az asszonyok épp úgy mint a férfiak élvezhessék azokat az előnyöket, melyeket az új kor, individualizmus kora a férfi nem számára biztosított. Ezeket az előjogokat úgy értik, olyanképen értelmezik, hogy mi- len az erősebb nemnek, úgy nekik is lehessen felügyelet nélkül kényük kedvük szerint élni és szeretni. A házasságot ők elavult intézménynek tartják, a mely csak megköti az emberi szabadságot és deklýót ver az emberi természetnek egyes kifejlődésére. Sokkal szűkebbre van szabva e keret, hogy sem itt érdem- legesen lehetne megbírálani és ítéletet mondani arról, a nagyszabású és az

emberi élet leglényegesebb pontját érintő kérdésről. Itt csak arra lehet és kell szoritkozniuk, hogy szóhoz juttassuk. a mai kor egyik hivatott emberét, a kit a maga tapasztalatai és nagy lángese minősítettek legjobban arra, hogy ezen óriási horderejű dologról úgy beszéljen mint a ki egy emelkedett szempontból beszélhet.

Ez az ember pedig, a ki írásaiban a modern emberiség számára egész új és eddig járatlan ösvényeket jelölt ki, ez az ember, a ki korunk minden fájalmát és örömet, minden gondolatát és érzését magába szívta és hatalmas egyéniségének bélyegével kifejezésre hozta, ez az ember, ki titáni erővel tudott mint kis nemzet, küzöldtje és mint egy nagyon korlátolt nyelvtérület munkása világhírre ver- gödni, ez az ember Strindberg Agoston norvég író.

Mint asszínész kezdte meg pályafutását, ez a vonás, mely majd minden szellemi hérosszal közös. Később sok küzdelem után a tudományok csöndes révébe hajó- zott, a hol igen nagy és sokoldalú ismeretre tett szert Ezen ismeretekkel fel- szerelve indult neki az írói pályának. Írói tárgyait mind az asszonyi életből vette és hatalmas zsenije úgy tudta egymáshoz fűzni az események széleit, hogy a női szív mögött megérezhetjük korunk társadalmának minden érverését.

A nőről egy időben úgy nyilatkozott Strindberg munkáiban, hogy annak semmi szin alatt nem kell megadni azokat a jo-

A grófné kabátja.

Írta: Isidor László.

Ebéd után, félig szivarral a kezembem, le- hevertem a pamlagra kicsit pihenni. Szemem önkénytelenül lecsukódott; ugyanakkor éreztem, hogy a feleségem az ő áldott rózsaszíjjával lassan kivette kezemből a szivart, s csöndesen, hogy föl ne riasszon, rátette a hamutartóra.

Ebben a pillanatban ismerős hang ütötte meg a fületem.

— Kedves ur, ismered-e a csillogó kabát történetét?

Törpém szólott, a nagyszakállu, a ki általában kúszóba szökött fülem tövére könyökölve, mellém kuporodni, hogy behizelgő százával csodálatos meséket szuttogjon nekem. Ráfeleltem, csakugy magamban, hogy nem ismerem bir a fehér kötött kabátot, — motyogtam gondolatomban — ismerek néhányat; többek közt Zsuzsán- nak is van, meg Margitnak, a kis bugomnak; de a története, ha úgy van, valamennyien rej- tély előttém.

— Törpém meghörzálta (mert ezt Debnynt szemmel is láttam) mese szakálból való hosszú szakálát és így folytatta:

— No, ha nem ismered, kedves ur, akkor ide hallgass rám, majd elmondom.

Szólt, s mialatt én behunyt szemmel fektüd- tem a pamlagon, mintha aludnám, hallgattam a nagyszakállu törpe elbeszélését, a mint követ- kezik.

Élt X. városban, egy szegény, de nagyon jóválló fiatal özvegyasszony, a ki abból ideigélt, hogy mindenféle csinos kötezmunkát készített a városbéli kereskedőnek. Keggeltől-estig kötögetett szorgalmasan Marta — ez volt a szegény özvegynek a neve — s a mikor hété-hóba egy- egy percre letette kezéből a kötőtűt, tekintete boldogan pihent meg a két esztendő kis Mártán, a ki csöndes gyűgyögéssel jászogott elötte toldott-foldott köcubájával, az alacsony fassá- molyon.

Ez az aranyhajú gyermek volt az özvegy- nek minden öröme. Anyai szívének egész rajon- gásával csüngött rajta, aggódó reménykedéssel leste ugyszolva napról-napra, miként fejlődik, nó szemlátomást a csöpp teremés.

A jó lsten azonban nagy látszik, némelykor megfélejtkezik az ő barányaírói, és egy-egy pil- lanatra levezzi róluk otalmazó kezét. Es a go- nosz, a mely mindig körülöttünk ólálkodik, és éppen csak ezekre az őrizetlen pillanatokra vár, ilyenkor ujjongva csap le, mint a saskeselyű az elhagyatott barányra, hogy magával ragadja a szerencsétlenségbe, vagy a mi talán nem is a legberzahasabb, a megsemmisülésbe.

Szegény kis Marta tulságosan gyermek volt ahoz, hogy vigyázhatott volna magára; édes anyjának pedig épen akkor a városban volt dolga a kereskedő üzletében, s így történetet meg, az ő távollétében, az a szerencsétlenség, hogy a csöpp kis Marta gyöngye vállacsakájáról a jó lsten levette egy pillanatra a kezét, s a gyer- mek könnyű ruhácskaja ebben az óvatlan pillanat-

ban meggyuladt egy gyufás akatulyától, a melyel az ártatlan apróság jászogott, s a melyet a min- dig leselkedő gonosz ép akkor lángra lobbantott.

A kis Marta a tűs láttára rémült sirással futkosni kezdett a szobában:

— Mama! Mama! ...
A mama azonban nem volt sehol. A szobá- ban nem volt senki sem. A rutkosással csapott légáramlatban pedig a ruhácska meg nagyobb tűzet fogott, s mire az anyja félóra multán ha- zserkezett, szegény kis Marta már ott fektűt összegegre holtan a kúszóbn ...

... Szép temetés volt. Hét angyal vitte a koporsót fel a mennyrországba; hatan emelték a hetedik pedig fölötte szállott, fel a magasba, tul a fellegeken. Hanem az özvegyasszonynak ettől a naptól fogva különös gyöngyszemek per- regtek le arcán, a szeméből. Csillogó, sós iszl gyöngyszemek, a melyek ráhullottak a munká- jára, a mit kötögetett, és csodálatos, ragyogó fátólként rakodtak le rá. Es ettől az ezüstös fényben sziporkászó mesebeli fátólkától a fehér kabát, a melyen a gyászaborult anya akkoriban dolgozott, olyan gyönyörű ruhadarabbá várs- lódott, hogy a kereskedő, a mikor Marta elvitte neki a kabátot, ámulatában összecepta a kezét:

— Jó asszony, miből kötötte maga ezt a kabátot?

— A könnyeimből, — felelte lehorasztott fővel Marta és zokogva tette sebébe a néhány- koronát, a mit a kereskedőtől kapott a mun- kájáért.

A csillogó fehér kötött kabátot — mivel

Gazdasági munkásotthonok.

Békéscsabán már munkásotthon létesült, mely a munkás népjóléti intézmények között példaadó. Békéscsabán ugyanis 4000 gazdasági munkás van, kiknek nagyobb részét a gazdasági munkaközvetítő helyezi el. Eddig a munkások — mint az Alföldön a legtöbb helyen — a piactéren verődtek össze rendszeresen korcsma előtt, nagy erkölcsi jelentősége van tehát a munkásotthonnak, a hol olvasóköri, népkönyvtár, a gazdasági munkaközvetítő és segélypénztári intéző bizottság együtt lesz és a munkást munkába szegődéséig a maga otthona várja. Napközi otthonról van szó, melynek keretében tanfolyamok esetleg háziipari tanítások is lennének. Az intézmény 60.000 korona költséggel létesült. Békéscsabába a napközi otthon létesítésével valóban minden dicsőre érdemes, mert ellátározása uttörő és szociális téren igen jelentős.

Kivánnunk kell, hogy a jó példa utánzásra találjon különösen oly helyen, ahol gazdasági munkások nagyobb csoportokban élnek. Nemcsak emberbaráti szempontból óhajtuk, hogy az irgalatlan vagyonnal nem bíró legszegényebb néposztály részére egészséges, tiszta és szilárd házakat építsenek. Nemzeti érdekek is parancsolják. Az egész világon előtérbe lépett a törekvés, hogy a munkások helyzetén javítsanak. A munkásosztály erőteljes szervezkedése, a mely többnyire ferde irányba tereli a törekvéseit és romboló, rendbontó törekvéseket váltott ki az elkecseregettel lelkéből, a legújabb idők sűrűs feladatává tette az ugynevezett szociális kérdés megoldását. Időnként és helyenként veszedelmessé mérgesedett a viszony a munkás és munkaadó, sőt a társadalom összes vezető osztályai között, önszó érdekektől vezetett emberek sokszor a munkásokon kívül álló körökből rávetették magukat az elégedetlenek millióira. A könnyen izgatható lelkük képezték elé képtelenül merész álmokat varázsoltak. És a sokszor elhanyagolt munkásnép sokszor szívta magába a mérges kábitó gőzöket. Nem vette észre, hogy hamis vezetői csak érvényesülni akarnak, de nem tisztán törekednek a helyzet javítására.

Magyarországon is hasonló jelenségek tüntek fel. Mintegy tíz évvel ezelőtől anyanira fejlődtek az igazítások, hogy még a mezőgazdasági munkások is, a kik pedig gondolkodásban és érzésben nyugodtabbak a városi gyári munkásoknál, zendülésbe törtek ki. Azóta nagy lépésben haladt előre a munkásnépről való gondoskodás. Szabályozták a munkás és gazda jó viszonyát. Megalapították az Országos Magyar Gazdasági Munkás és Cseléd pénztárt. És ugye a törvényhozás, mint a kormány szívesen támogatott minden olyan kezdeményezést, a mely a munkások jogos kívánságainak teljesítését célozta. Ugyanebben az irányban tett újabb lépés a gazdasági munkásoknak illetőleg otthonok létesítése. Békés vármegye és Hódmezővásárhely városát illeti az elismerés az eszme gyakorlati megvalósításának kezdetéért.

Minden embernek ellenállhatatlan vágya, hogy a mi ideje elérkezik, nyugodt és biztos otthonot eremtsen magának. A városi ember, a kinek alkalmi van a sok szűk üresen álló bérlakás közül választani, ha nem is elégedett de meg tud nyugodni kényesze-

...korban támaszt. A nő a gyenge és mint ilyen egyensúlyhiányos és alattomos is. Ha egyenlőségű várnék a férfival, akkor ravasszága erejével megtenné azt, hogy felcsúszna a férfit, meghonosítaná az ő tulajdonságait, melyek nem egyebek, mint hiúság, kétszínűség és hiszékenység. A világ ugye ilyen eszemi indítékok alatt fejlődik és természetesen, visszafelé fejlődik vagy a mi még rosszabb ferdén fejlődik. Az uralom vágy, a mi fanatizmus és sok más olyan önszó és emberietlen érzés, a mit indító ok gyánant mutathat fel a történelem, mind különb annál, a mi elvárható, ha megadatik a nőknek a teljes jogegyenlőség.

Azonban még sem állítható az, hogy a nők egyáltalán kizárassanak mindabból a mit a férfiak eddig mintegy szabadelményesen folytattak. Azzal meg sem vonul be a társadalomba a női gyengeségek egész sorozata, és legkevésbé veszik át a férfiak a gyengeséget azzal, ha orvosokat, tanárkisasszonyokat képesítet az állam.

Sőt ellenkezőleg, okszerű beosztás mellett egy nagyszabású gazdasági kérdést oldottunk meg ezzel és azt is, hogy a nőket minél inkább eltávolítsuk a férfias természetű és így szabadabban, függetlenül egymástól, fejlődhetnek ki a nembeli tulajdonságok.

Am ez éppen jelszót két női pályáról állítható csak. A nőorvos, ha kiképzti magát gyermekorvosnak, vagy speciális-tájjá válik a női betegségeknek, ezzel egy nagy kulturmissziót teljesít. A gyermeki szív és a kedély ugyanis nagyon rokon a női gyengeséggel, a miért nagy hasznát láthatunk belőle, ha nőorvosok ápoló és gyógyító kezei köze kerül a szenvedő apróság, főleg ha ehhez a gyöngédséghez meg kellő szakavatottság is járul. Ugyanez áll a serdülő leánygyermekre is. Nekik épp ugy szükségük van női képzett tanerőkre, mint tanároknak a fiúknak, kik serdülő korba jutnak, abba a helyzetbe, hogy az elméleti foglalkozás megóvja őket a kicsapongástól.

Más megítélés alá kerül a nőknek magán és köztisztviselői minősége. Az orvosi és pedagógiai pályák még mindig visel magában bizonyos ideális tartalmat

a reális kenyérkereseten kívül. De a hivatalnokoskodás, a mely csak arra való, hogy magánosok, vagy társaság, vagy az állam anyagi gyarapodásának legyen előmozdítója, az, bármennyire is szépségesek a dolgot, sohasem alkalmas arra, hogy a nőben valamiképpen kifejlőssze nőiességét.

A női lélek finomsága eldurvul vagy legalább is közömbössé válik ideális törekvések iránt. Nagyon jól tudjuk, hogy csak az intelligenciának proletárjai adják leánygyermeküket erre a pályára, nyilván azért, hogy házastalanságuk esetén legyen meg a betevő falat, de az sem tagadható, hogy ezzel egy egész női osztály fosztódik meg legszebb kincsétől: a nőiességtől.

Strindberg erre vonatkozólag azt hiszi, hogy nem szükséges keresnünk női gyöngédségeket. Ezek a gyöngédségek nagy követeléseket támasztanak a férfiakkal szemben. Itt van mindjárt a házasság, melyet boldognak csak akkor tartunk, ha megvan a házastársak között a harmonia. És miből áll ez a harmonia? Nemde abból, hogy becézgetjük egymást és legyezgetjük egymás hibáit. Már pedig a házasság boldogsága — Strindberg szerint abból állhat, ha kölcsönösen beismerve egymás hibáit, ezeket elnézzük, vagy ezeket megszüntetni törekszünk. Ez az igazi harmonia.

A mesterdalnok . . .

Cipóm szép és tokéletes,
Bonne járni elvezetes,
Mert ha cipőt szegtek varrok,
Rajl' van

Kaucuk sarok.

...épen és volt — mindjárt kitétek a kirakath. Természetesen igen sok bálulókja akadt és mindenki — már tudniük az asszonyok közül — meg akarta venni a csodálatos ruhadarabot. A kereskedő azonban ely nagyra szabta a kabát árát, hogy még azok sem vehették meg, a kik — már csupán hiszeméből is — tisztára, sőt humoros pénzt ígérték érte. Nem: a kereskedő merészséget önkényesen az asszonyokra emelte fel a kabát árát, vagyis huszonnyolckorona helyett kétszáznyolckorona koronára. Uramfia, ennyi tengerpénzt a szerény vidéki városban még uridáma sem mert volna kisdni egy kötött kabátért.

Persze az egész országban híre jutott, hogy mily megránszóan szép tettek X városban a kötött kabátot az anyai könyvek és a kereskedő utámlása csakhamar bevált: a fővárosból odautasztott hosszú egy grófné és a kétszáznyolckorona koronáért megvásárolta a fehér kötött kabátot. Mindjárt föl is húzta magára.

Amália, így hívták a grófnét, nem tartozott a legjobb anyák közé. Nagyon is szeretett bálozni, mulatni és egyáltalában nem törődött a gyermekeivel, a kiket teljesen a cselédek gondosított. Most azonban, alig hogy magára a csillag, fehér, kötött kabátot Amália grófnének váratlanul és hirtelen különös érteke támadt. Maga sem tudta miért: Ugyazerre csak a gyermeke jutott az eszébe, s ugyanakkor — a mi életében még sohasem történt meg vele — ezer aggodalom és rettenetes szálta meg az ő Klárkájáért.

— Vajjon nincs-e valami baja az édes gyermeknek?

— Vigyaz-e jól rá vajjon a nevelőnő?

— De, ha akármennyire vigyáz is pótolhatja-e vajjon helyettesít az anyát?

S ezer aggodalmát nyomban eszernyi szemrehányás meg önvád követte:

— Istenem, miért is hanyagoltam el igy eddig azt a drága gyermeket.

Miféle könnyelmű anya is vagyok, hogy más örömeire vágytam, mint a milyeneket a anyai érzés nyujtat.

Igyen gondolatok kergettek az agyában egymást és szíve hajtatott a vasúthoz, hogy mentül hamarabb harsérhessen a palotájába, szíveire ölelhessen a gyermekét.

Utközben azonban, minthogy igen sok volt a kocsiiban, Amália grófné levetette a kötött kabátot.

— És — különös eset — a mint levetette ugyanebben a pillanatban újra megfedekezett a gyermekéről, a melytől, hogy Klárkájára gondolt volna, egyszerre csak ijedten kapott az aranyorajához:

— Szent Isten, mindjárt három óra, és én nem lehetek ott a mai löversenyen.

A miből — fejezte be elbeszélését a nagyszakállú törpe — én arra következtetek, kedves ur, hogy a melyik anyának nem fészkel bent a szíve mélyén a gyermekei iránt való igazi szeretet, abba ugyan még a legszentebb anyai fájdalom könnyéből kötött kabátal sem lehet azt a szeretetet igazán bele varázsolni.

Csépléshez, gőzkeszántáshoz, téli fűtéshez

kiválóan alkalmas

Tatai brigetteket és tatai daraboszenet

jutányos árban szállít a Magyar Általános Köszénbánya Részvénytársulat Budapest, V., Zoltán-utca 2-4

rűségből abban, hogy nincs saját háza állandó otthona. Ez ugyan nem azt jelenti, hogy a városi munkás részére nem volna szükségül állandó ott, hon léte-

De a mi rá nézve különösen kívánatosá teszi az a lakbérzsora, az érthetetlenül magas lakbér elleni védekezés. Ez egyenlőre másként is teljesíthető. Más a helyzet a mezőgazdasági munkásnál. A falvakban az emberek nagy része saját házában lakik, e tekintetben jórészt egyedül a munkás kivétel. A földnélküli János kénytelen lakást bérelni. De a falvakban kevés az ilyen lakás. S ha van, az is igen bizonytalan. Egy házról egy árvis, ia mely a rozoga épületek megsemmisíti, vagy a tulajdonos családiban beálló változás akár mikor azt eredményesheti, hogy a munkás lakás nélkül marad. Mar maga ez a rettentő bizonytalanság, a jövő miatt való folytonos aggodás súlyos gondként nehezedik a munkás lelkére, a ki e miatt nem mer családot alapítani és a ki e miatt nem nagyon ragaszkodik lakóhelyéhez.

Könnyen elvándorol más vidékre újra kezdeni az életet. Vagy éppen bucsút mond a hazai földnek és kivándorol. Ez a nagy nemzeti veszedelem lebeg a szemünk előtt, a midőn kívánjuk, hogy a munkásokat minden lehetséges módon a földhöz kell kötni. Ebben a tekintetben bir kiváló fontossággal a munkásotthonok kérdése. Az az ember a kinek egy darab szilárd talaj tulajdona van, ahol a lábát megvetheti, nehezebben mozdul el onnan, az a biztos pont alapul szolgálhat a további, nyugodt fejlődés számára. Arra lehet és érdemes építeni. Az arra fordított munka nem másnak hoz gyümölcsöt, hanem a letelepült munkásnak. Az apától örökölt ház ura nem tudja igazán méltányolni azt az örömet és megnyugvást, a mely ebben a pár szóban megnyilatkozik: Az én házam Csak az ideoda vetődő háznélküli ember érti, hogy ebben egy egész világ rejlik. Még akkor is, ha az a ház valójában nem is egyéb, mint nádfedeles, rozoga kunyhó.

H I R E K.

— **Megválaszolták bérmanja.** Mikos János gróf szombathelyi megyéspüspök bérmanjában szombaton mult egy hete, hogy automobillján 4-5 óra között városunkba érkezett. A megnyerő modoru, igazán állására predestinált főúr elbűvölte ékesszólásával városunk ezer és ezer közönségét, a midőn a templomi fogadás után az estélyi faklyamenet és Nagy József szónoklata s az ev. dalárda szerenádja alkalmával beszélt a „kedves polgártársakhoz”. A bencés rendházban fogadta meg e napon városunk közhatalainak, egyleteinek tisztelgő küldöttségét. Vasárnap 8 órakor kezdődött az istentisztelet, melyet fenyves segédlettel maga a főpásztor mutatott be a Mindenhatónak. Ennek végzetével Bán János plébánosunk mondott remek beszédet, majd a püspök a templom déli oldalán bérmanjában majdnem kétezer egyént, mely előtt még a szószéken intézett maga a főpásztor a bérmanjálók és a bérmanjálókhoz üdvös intelmét. Tizenegy órakor kérte le munkájára a Szentlélek áldását, mely után a lakásába kísérté az óriási közönség és a

bencés szerzetesek az áldását osztogató püspököt. Innen rövidesen három beteg bérmanja véget ment a közkórházba, hol a főorvos, Gefin Lajos dr. s az apaca főnöknő kialszolták. Delben fenyves tereaszag gyűlt egybe a rendházban, melyben egy órakor volt az ebéd. Utána még Nagy János rendházi parádes kocsis lakásán jelent meg, hogy jelenleg beteg leánygyermekét megbérmanja. Ilyen tényei után a közönség ragaszkodása szemelyéhez leírhatatlanul megnövekedett, úgy hogy heifőzn, kedden és szerdán, a mikor Alsóoson, Isaakfn és Kemensesmihályfn tartott bérmanjaikat elutasított, mindig nagy közönség gyűlt egybe a reá várakozó fogatokra. Kedden és szerdán látogatókat tett városunk előkelőségéinel és kedden a kórház felszerelését is megnézte. Meglátogatta a betegeket, vizsgálatba őket, sőt meg az iskolák kis gyermekeiről sem feledkezett el, volt a fia és leányiskolákban is. Csukrot órázatot ki az ast szeretők között.

— **Keresztjára napok.** Hétfőn, kedden és szerdán, május 16-át megelőzőleg áldozó estőreket és őt keresztjára napok voltak, a mikor minden reggel maahva indultak a processiók.

— **Báldarás.** Vettük az alábbi gazdasági hírt, a mely egy általánosan ismert és tisztelt földmőlki családot borított gyászba: Bardosi Bardossy Sándor és dr. Csifrák Jánosné szül. Berzsenyi Carola egy a maguk, mint az alulírott rokonság nevében fajtalamtól megörve jelentik, hogy a szeretett hitve, illetve a felejtethetlen édesanya, testvér, sógorne, anyós és nagyanya, bardosi Bardossy Sándorné szül. zabori Zaborosky Karolin, előbb ferjezve volt Berzsenyi Palmé eletemek 49-ik évében május hó 10-én hosszas szenvedés után Zalaegerszegen az Urban elhunyt. A boldogult földi maradványai május hó 11-én délután 3 órakor fogták Zalaegerszegen az ág. ev. hitvallás szertartása szerint megáldani, onnan Cseldömölkre szállítatva és május 12-én délután 3 órakor a temető halottas házából örök nyugalomra tetetni. Cseldömölki, 1912. május 10-én. Ifj. Bardossy Sándor, Jenő, Margit gyermekei, öv. R. Eötvös Dénesné sz. Z. Zaborosky Mária, Z. Zaborosky Sándor testvérei, öv. Z. Zaborosky Jozsefné sz. Jermiczky Ida, Z. Zaborosky Sándorné sz. Tóth Erzsébet sógornei, Csifrák János dr. veje, Csifrák Pistike és Klárka unokái.

— **Tízéltő jubileum.** A szombathelyi tízöltőegyesület, mint már dmitettük, vasárnap tartotta fennállásának 40 éves jubileumát a vármegyei tiszóltőösszevetés díszesva jubileumával kapcsolatban. A szép ünnepélyre a vármegyéből eszernél több tiszóltő sereglét össe.

— **A járási számvetők értekezlete.** A vármegyei járási számvetők a mult vasárnap Szombathelyen értekezletet tartottak. Az értekezlet tárgya a járási számvetői reform ügyében való állásfoglalás.

— **A vármegye költségvetése.** A vármegye törvényhatósági bizottsága május hó 20-án tartja május havi rendes költségvetését. A költségvetés tárgyszorozatan mintegy 300 tárgy szerepel, a melyek között azonban a választásos és a kormány bemutatkozó iratán kívül nincs jelentékenyebb tárgy. Az első tárgy az alilapn évmegyeves jelentése, a mit az utjonnan szerzesett másodosztályú aljegyzői állás és megüresedő egyéb állásoknak válaasztás utján való betöltése követ. Ezután a megyenyulcalap és alapítvány számadását tárgyalja a költségvetés, ötvenedik tárgy pedig a kormány bemutatkozó irata lesz.

— **Pályázati híradás.** A kolossvári m. kir. állami tanítóképző intézet I. osztályába oly ép testű tanulókat veszünk fel, akik 14-ik életévüket már betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek s anyai előképzettséget igazolnak, amennyit a következők juttatnak: a) a szülői előképzés; b) az iskolai előképzés; c) a sikeres elvégzésre nyújtott iskolai bizonyítvánnyal történik. A felvétel és segélyezés iránt benyújtandó, egy koronás bélyeggel ellátott pályázati kérvényhez a következő eredeti okmányok csatolandók: 1. születési bizonyítvány; 2. iskolai bizonyítvány a megelőző iskolai évről és félelvi

értéső a IV. osztályról; 3. tisztiorvosi bizonyítvány a folyamodónak a tanítói pályára alkalmas voltáról; 4. hitelési közzege bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról, a család fő polgári állásának feltüntetésével; 5. hitelési családi kimutatás; 6. újraoltási bizonyítvány. A folyamodók, mielőtt az utolsó évről szóló evvegi iskolai bizonyítványt kézhez kapják, kötelesek azt asonnal, de július hónap 2-ig mindenesetre alulírott igazgatóhoz beküldeni. A felvétel és segélyezés iránti kérvények a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Urhoz címenzendők s legkésőbb május hónap 31-éig az intézet igazgatójának nyújtandók be. A tanítóképző-intézetnél 70 növendék számára berendezett internátus van egybekapcsolva, melybe szegényorsora, példás magaviseletű és szorgalmas tanulók állami költségben részesülnek. A jövő iskolai evre az első évfolyamra felvehető 28 bennlakó és 17 bejáró összesen 40 növendék. A 28 bennlakó tanuló közül teljes ingyenes ellátásban részesül 8 nevelésben kap lakást, étkezes, világítást, mosást és fűtést. Egy teljes ingyenes hely havonként 30 korona kedvezménynek felel meg. Ugyanilyen teljes ellátásra felvétetik 9 tanuló havonként 15 korona befizetéssel, 6 tanuló havonként 30 korona befizetéssel. A bejáró növendékek közül négy havonként 15 kor. ösztöndíjban részesül. A római katolikus, gör. kath., gör. kel., ev. református, ágost. evangélikus és unitarius tanulóknak az egyházi enekben és ezenben a egyáltalában a szentiorvosi teendőkben is kiképzésben részesülnek és sikeres vizsgálat után orról külön képesen bizonyítványt nyernek. A pályázat eredményéről s a jelentkezés idejéről minden egyes tanuló augusztus hó 20-ig közzé értesítést kap. Kolossvárt, 1912. május hó 1-én. Szarady Ottó, all. tanítóképző-int. igazgató.

— **Egy modern Páris.** Az ókorban Páris az almát három istennő közül: Venusnak itélte oda, szép, gdj gyanant. Változtak az idők! A mai Párisokat nem elegíti ki a saepeag csupán, a mikor hazutlenzöbbe mennek. Egy házasodni készülő Jozsefvarosi fiatal emberből beszélt a következő jellemző törzsenekét: Három leányt ajánlott neki egy tantánya. A fiatal ember sorra látogatott mind a háromhoz. Az első vénszei szépségével csakugyan majdnem meghódította, de már az első jorson feltűnt a nagy kacérsága is. „Hohó!” — szót magához az ifjú — vigyázz nehegy szarvaid nőjnekkel! Elment a második kisaszonyhoz, aki asiatén csinos volt, s a melletti duszagdag. Ez mindenesetre nagyon jó ajánlás. Csakugyott az viszont arról jósdítást meg, hogy a saaszerekek együtt papucskot is aszernek be. Ez se volt inyre. Maradt a harmadik. Egyazertlen, de izessel berendesset lakásban fogadták, kedvesen derült, családias körben. A vendég olyan jól érekte magát az új ismerősök között, hogy kevés nógatás után vacsorára is ott maradt. Csupa jóízű, pompás fogás került az asztalra. A mama egyre knálta: „Egyek ebből... Mancicseinálta. Tüdém utjai vannak, fakadt ki végül a csodálkozás a fiatal emberből, — hogy ennyit tud! „Manci nagyot nevetett: „Dehogy is vannak tündér utjai! Az én kedves „Háztartásom”-ban találok ezeket a kifőző recepteket és még aszántal magá, hasznos tudnivalót!” Asután elmondta hogy a „Háztartás” Könyv Emléke külsimert népszerűt költőnye, milyen hásiás, szorgalmas takarékos gazdaságot nevelt belőle. Ha van nővére — fejezte be — járass neki. Nem drága. Negyedeve mindössze 8 kor. a kiáldóhivatal (Budapest, VI., Eötvös utca 86 szám.) szivesen küld megtekintésre mutatványasimokat.” A fiatalember Mancinak itélte oda az almát, mert feleségnek egy olyan leány való, aki nem hisz, nem fukar, nem szarnok, s aki örömet a ferje dédelgetésében találja. Meglehet, hogy ez önző felfogás, de nyenek a mai Párisok.

— **Kölköröndök.** Az új kétkoronások elkészültek és holnap már forgalomba kerülnek. Az új pénznek is az lesz a hibája, a mi az eddigieknek, hogy a szegény osztálynak kevés jut majd belőle.

Óvás saját érdekében!

Mellett nyári cipőszilkegyletet beszerző
tekintse meg

GOTTLIEB IZIDOR

„Turul” cipőraktárát

hol nyári cipőújdonzságok már nagy választékban kaphatók

Sági-utca

Sirolin 'Roche'

kozkedveltségét bebizonyult kiváló tulajdonságainak köszönhetően, mert a tüdőt erősíti, e mellett orrgyógyító és jóízű, ezért évek óta orvosok és betegek egyaránt részesítik. — Sirolin 'Roche' a legjobb sikerrel volt be

köhögés, hurutok, hörghurut, influenza „ görvélykór ellen

A légzőszervekre kiváló előnyös befolyással van és meggyógyítás kezdetén alkalmazva „felső” meggyógyító könnyűtén hat. — Mar néhány nap múlva a tüdővékenység szabályoztatik és a természetes hang, szemkülönben az általános közérzet helyreáll. Joggal nevezik: a Sirolin 'Roche'-t a legjobb óvásznek

t ü d ő b a j o k

V Ö R Ö S M A R T Y

KÖNYVNYOMDA ÉS HIRLAPKIADÓ VÁLLALAT

DEVECSER (Veszprém megye)

Bármifele n y o m d a i munkákat
izléses, csinos kivitelben szállit
Ügyvédi, jegyzői, lelkészi nyomtat-
ványok választékos nagy raktára
Bekötésre könyvek elfogadtatnak
Tanoncok felvétetnek

KEMENESVIDÉK (CELLDÖMÖLK)

KÖNYV- KERESKEDÉS

SOMLYÓVIDÉKI HIRLAP (DEVECSER)